

Förordning om deponering av avfall;

utfärdad den 7 juni 2001.

Regeringen föreskriver¹ följande.

1 § Syftet med denna förordning är att förebygga och minska de negativa effekter deponering av avfall kan orsaka på människors hälsa och på miljön, särskilt när det gäller förorening av ytvatten, grundvatten, mark och luft, och på den globala miljön, under en deponis hela livscykel.

Definitioner

2 § Termen *avfall* har i denna förordning samma betydelse som i 15 kap. 1 § miljöbalken och i renhållningsförordningen (1998:902).

Termerna *brännbart avfall*, *organiskt avfall*, *deponi* och *deponering* har i denna förordning samma betydelse som i renhållningsförordningen.

Termen *farligt avfall* har i denna förordning samma betydelse som i förordningen (1996:971) om farligt avfall.

Termen *hushållsavfall* har i denna förordning samma betydelse som i 15 kap. 2 § miljöbalken.

3 § I denna förordning används termer med följande betydelse.

Icke-farligt avfall: Avfall som inte är farligt avfall enligt definitionen i 2 § tredje stycket.

Inert avfall: Avfall som inte genomgår några väsentliga fysikaliska, kemiska eller biologiska förändringar. Inert avfall löses inte upp, brinner inte och reagerar inte fysikaliskt eller kemiskt på något annat sätt, inte heller bryts det ned biologiskt eller inverkar på andra material som det kommer i kontakt med på ett sätt som kan orsaka skador på miljön eller människors hälsa. Den totala lakbarheten och det totala föroreningsinnehållet i avfallet samt ekotoxiciteten hos lakvattnet skall vara obetydliga och får inte äventyra kvaliteten på yt- eller grundvatten.

Biologiskt nedbrytbart avfall: Allt avfall som kan brytas ned utan tillgång till syre (anaerobt) eller med tillgång till syre (aerobt).

Flytande avfall: Allt avfall i flytande form, inbegripet spillvatten men med undantag för slam.

¹ Jfr rådets direktiv 1999/31/EG av den 26 april 1999 om deponering av avfall (EGT L 182, 16.7.1999, s. 1, Celex 31999L0031).

Deponeringsdirektivet: Rådets direktiv 1999/31/EG av den 26 april 1999 om deponering av avfall² i dess vid varje tid gällande lydelse.

Deponigas: Gas som genereras från det deponerade avfallet.

Aktiv fas: Den period som sträcker sig från första tillfället då avfall tas emot vid en deponi till dess deponeringen upphört och aktiva åtgärder för kontroll och utsläppsbegränsning inte längre behövs. Den aktiva fasen innefattar både driftfas och efterbehandlingsfas.

Driftfas: Del av den aktiva fasen som omfattar tiden från första tillfället då avfall tas emot vid en deponi fram till dess att deponin är sluttäckt.

Efterbehandlingsfas: Del av den aktiva fasen som omfattar tiden för aktiva åtgärder för utsläppsbegränsning och kontroll efter driftfasen.

Geologisk barriär: Jord- eller berglager med egenskaper som förhindrar, bryter ned, fastlägger eller fördröjer transporten av ämnen och föreningar från en deponi till en mottagare (recipient).

Lakvatten: Vätska som efter att ha varit i kontakt med avfallet lämnar en deponi eller som innehålls i en deponi.

Sluttäckning: Samlande term för en permanent övertäckning som kan bestå av utjämningskikt, avjämningskikt, tätskikt, dräneringskikt och skyddsskikt.

Underjordsförvar: Permanent anläggning för lagring av avfall i en djup geologisk hålighet, t.ex. en gruva.

Tillämpningsområde

4 § Denna förordning skall inte tillämpas på

1. användning av avfall för gödsel- eller jordförbättringsändamål såsom kompost, rötrest, avloppsslam, slam som kommer från muddringsverksamhet och liknande material,

2. användning av lämpligt inert avfall för byggnadsändamål i deponier, vid restaurering eller för mark-, väg- eller utfyllnadsarbete,

3. deponering av icke-farligt muddrings slam längs mindre sund, kanaler eller vattenvägar, från vilka det har muddrats,

4. deponering av icke-förorenad jord eller icke-farligt inert avfall som uppkommer vid prospektering, utvinning, behandling eller lagring av mineraltillgångar eller vid drift av stenbrott,

5. lagring, slutförvaring och annat omhändertagande av radioaktivt avfall som kräver tillstånd enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller strålskyddslagen (1988:220),

6. omhändertagande av djurkadaver i den mån inte annat följer av föreskrifter om omhändertagande av djurkadaver.

5 § Bestämmelserna i 19–23 §§ gäller inte vid underjordsförvar.

Bestämmelserna i 19–23 §§ gäller inte vid deponering av icke-farligt avfall som uppkommer vid prospektering, utvinning, behandling eller lagring av mineraltillgångar, under förutsättning att avfallet deponeras på ett sätt som hindrar skador på människors hälsa och förorening av miljön.

² EGT L 182, 16.7.1999, s. 1 (Celex 31999L0031).

6 § Om det vid tillståndsprövning enligt miljöbalken eller äldre föreskrifter har meddelats villkor om skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått som är strängare än vad som följer av denna förordning, skall de strängare kraven gälla.

Deponiklasser

7 § Varje deponi skall hänföras till någon av följande klasser: deponi för farligt avfall, deponi för icke-farligt avfall eller deponi för inert avfall.

Avfall som inte får deponeras

8 § Följande avfall får inte deponeras:

1. flytande avfall,
2. avfall som är explosivt, frätande, oxiderande, brandfarligt eller mycket brandfarligt enligt definitionen i bilaga 3 till förordningen (1996:971) om farligt avfall,
3. sjukvårdsavfall och annat kliniskt avfall från medicinska eller veterinärmedicinska verksamheter som är smittförande enligt definitionen i bilaga 3 till förordningen om farligt avfall,
4. avfall som utgörs av kemiska ämnen från forskning och utveckling eller undervisning (laboratorierester) och som inte är identifierade eller vilkas effekt på hälsan eller miljön är okända,
5. hela begagnade däck som inte är cykeldäck och som har en diameter mindre än 1400 millimeter.

9 § Utsorterat brännbart avfall får inte deponeras.

10 § Organiskt avfall får inte deponeras.

11 § Avfall får inte deponeras, om det inte uppfyller de förutsättningar som följer av 14 och 15 §§.

12 § Bestämmelser med förbud mot att deponera avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter finns i 25 § renhållningsförordningen (1998:902).

13 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om undantag från förbud enligt 9 och 10 §§. Länsstyrelsen får i det enskilda fallet medge dispens från förbud enligt 9 och 10 §§. Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om sådan dispens.

Förutsättningar som avfall måste uppfylla för att få deponeras

14 § Endast avfall som har behandlats får deponeras. Med behandling avses användning av fysikaliska, termiska, kemiska eller biologiska metoder, inklusive sortering, som ändrar avfallets egenskaper så att dess mängd eller farlighet minskas, hanteringen underlättas eller återvinning gynnas.

Kravet på behandling gäller inte inert avfall där behandling inte är tekniskt genomförbar eller annat avfall där behandling inte medför minskade negativa effekter på människors hälsa eller miljön.

15 § Naturvårdsverket meddelar föreskrifter om förutsättningar som avfall måste uppfylla för att få deponeras i de olika deponiklasserna enligt artikel 6 och bilaga II till deponeringsdirektivet.

Om Naturvårdsverket inte har föreskrivit annat, får på deponier för inert avfall deponeras endast sådant avfall och på deponier för icke-farligt avfall deponeras endast hushållsavfall, icke-farligt avfall och inert avfall.

Avfall får inte spädas ut eller blandas enbart i syfte att uppfylla förutsättningar för att få deponeras.

Skyldigheter i samband med att avfall tas emot för deponering

16 § Innan avfall deponeras skall verksamhetsutövaren ha skaffat sig så goda kunskaper som möjligt om avfallets sammansättning, lakbarhet och dess övriga egenskaper och effekter allmänt och på lång sikt.

Verksamhetsutövaren skall kontrollera att avfallet får deponeras på deponin.

17 § Naturvårdsverket meddelar föreskrifter om vilka åtgärder som verksamhetsutövaren måste vidta enligt artikel 11 deponeringsdirektivet i samband med att avfall tas emot för deponering.

Lokalisering och utformning av deponier

18 § En deponi skall vara lokaliserad så att den inte utgör någon allvarlig risk för miljön med beaktande av

1. avståndet från deponin till tätbebyggelse, bostadsområden, rekreationsområden, jordbruksområden, vattenområden och vattenleder,
2. förekomst av ytvatten, grundvatten, kustvatten och skyddade naturområden,
3. de geologiska och hydrogeologiska förhållandena på och omkring platsen,
4. risken för översvämningar, sättningar, jordskred eller snöskred på platsen, samt
5. skyddet av natur- och kulturvärden på och omkring platsen.

19 § En deponi skall vara lokaliserad så att allt lakvatten efter driftfasen och ej uppsamlat lakvatten under driftfasen passerar genom en geologisk barriär som uppfyller följande krav. Transporttiden för lakvattnet genom barriären får inte vara kortare än 200 år för deponier för farligt avfall, 50 år för deponier för icke-farligt avfall och 1 år för deponier för inert avfall.

Om de naturliga förhållandena på platsen inte innebär att kraven i första stycket uppfylls i fråga om en viss del av lakvattnet, får kompletteringar ske så att mark och vatten skyddas genom en geologisk barriär som uppfyller kraven i 20 § andra stycket.

20 § Om en deponi inte lokaliseras så att kraven i 19 § uppfylls, skall deponin anläggas på eller förses med en geologisk barriär som uppfyller kraven i denna paragraf.

Under deponin och på de sidor om deponin där lakvatten kan förorena mark eller vatten skall barriären vara minst 0,5 meter tjock samt i fråga om genomtränglighet (permeabilitet) och tjocklek (mäktighet) ge ett skydd som är minst likvärdigt med effekten av följande krav:

Deponi för	Permeabilitet	Mäktighet
farligt avfall	$< 1,0 \times 10^{-9}$ meter per sekund	> 5 meter
icke-farligt avfall	$< 1,0 \times 10^{-9}$ meter per sekund	> 1 meter
inert avfall	$< 1,0 \times 10^{-7}$ meter per sekund	> 1 meter

21 § Om det finns risk för att lakvatten svämmar över eller läcker vid sidan av den geologiska barriär som krävs enligt 19 och 20 §§, skall det i lakvattnets strömningsriktning anläggas ett skydd mot att lakvattnet förorenar mark eller vatten. Skyddet skall innebära att lakvattnet tas om hand eller inte förorenar mark eller vatten i större utsträckning än vad som följer av kraven i 19 och 20 §§.

22 § Deponier för farligt avfall och deponier för icke-farligt avfall skall under driftfasen vara försedda med en botten tätning, ett dränerande materialskikt som är minst 0,5 meter tjockt och ett uppsamlingssystem för lakvatten.

Tätningen, materialskiktet och uppsamlingssystemet skall konstrueras så att lakvatten inte läcker med mer än 5 liter per kvadratmeter och år från en deponi för farligt avfall och 50 liter per kvadratmeter och år från en deponi för icke-farligt avfall.

Insamlat lakvatten skall behandlas så att det kan släppas ut utan att utsläppet strider mot gällande bestämmelser om skydd för människors hälsa och miljön eller mot villkor som gäller för verksamheten.

23 § Deponier för farligt avfall och deponier för icke-farligt avfall skall genom avledning och dränering skyddas mot att ytvatten och grundvatten tränger in i deponin.

24 § En tillståndsmyndighet får i det enskilda fallet medge avsteg eller undantag från kraven i 19–22 §§, om det kan ske utan risk för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Deponigashantering

25 § Verksamhetsutövaren skall se till att deponigas samlas in från deponier som tar emot biologiskt nedbrytbart avfall för deponering.

Naturvårdsverket meddelar närmare föreskrifter om insamling och omhändertagande av deponigas.

Övriga försiktighetsmått

26 § En verksamhetsutövare skall särskilt beakta behovet av åtgärder för att förebygga, hindra eller motverka de olägenheter som deponin orsakar eller kan komma att orsaka genom bildande av aerosoler, utsläpp av lukt och damm, material som transporteras med vinden, buller och trafikrörelser, fåglar, skadedjur och insekter samt bränder.

27 § Avfall skall deponeras på sådant sätt att ojämna sättningar, skred eller ras undviks som kan skada tätskikt eller andra skyddsåtgärder.

28 § Verksamhetsutövaren skall under driftfasen se till att

1. okontrollerat tillträde till deponin förhindras,
2. grindar är låsta när deponin är obemannad, och
3. det finns system för kontroll och tillträde som är ägnat att upptäcka och förhindra illegal deponering.

Registrering av avfall

29 § Verksamhetsutövaren skall föra ett register med uppgifter om det deponerade avfallets mängd, egenskaper, ursprung och leveransdatum, avfallsproducentens identitet eller, när det är fråga om hushållsavfall som transporteras bort genom kommunens försorg, avfallstransportörens identitet. Registret skall också innehålla uppgift om i vilken del av deponin avfallet placerats. I fråga om farligt avfall skall avfallets exakta placering i deponin registreras.

På begäran av Naturvårdsverket skall verksamhetsutövaren göra den information som anges i första stycket tillgänglig för verket.

Provtagning och mätning

30 § Under deponins aktiva fas skall verksamhetsutövaren mäta deponins struktur, sammansättning och sättningsbeteende samt provta och mäta lakvatten, grundvatten, ytvatten och deponigas.

Naturvårdsverket meddelar närmare föreskrifter om provtagning och mätning samt om sådana riktvärden eller gränsvärden som anges i punkt 4 c i bilaga 3 till deponeringsdirektivet.

Sluttäckning

31 § Verksamhetsutövaren skall se till att en deponi som avslutas förses med sluttäckning. Sluttäckningen skall vara så konstruerad att mängden lakvatten som passerar genom täckningen inte överskrider eller kan antas komma att överskrida 5 liter per kvadratmeter och år för deponier för farligt avfall och 50 liter per kvadratmeter och år för deponier för icke-farligt avfall.

En tillståndsmyndighet får i det enskilda fallet medge avsteg eller undantag från kraven på genomsläpplighet i första stycket, om det kan ske utan risk för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

32 § En deponi, eller en del av den, anses avslutad först när sluttäckningen har inspekterats genom tillsynsmyndighetens försorg och tillsynsmyndigheten har godkänt den.

Efterbehandling

33 § Under deponins efterbehandlingsfas skall verksamhetsutövaren se till att det i minst 30 år eller den längre tid som tillsynsmyndigheten bestämmer vidtas de åtgärder för underhåll, övervakning och kontroll som behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Bestämmelser om ställande av ekonomisk säkerhet finns i 16 kap. 3 § miljöbalken.

Förenlighet med avfallsplaner

34 § En deponi och den verksamhet som bedrivs vid en deponi skall vara förenlig med kommunens avfallsplan enligt 15 kap. 11 § miljöbalken.

Tillståndsprovning

35 § Bestämmelser om tillståndsprovning av miljöfarlig verksamhet finns i 9 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

36 § En ansökan om tillstånd till deponeringsverksamhet skall, utöver vad som anges i 22 kap. 1 § miljöbalken, alltid innehålla

1. uppgift om verksamhetsutövarens identitet,
2. en beskrivning av vilka avfallsslag och de totala mängder avfall som skall deponeras,
3. en beskrivning av platsen, inklusive dess geologiska och hydrogeologiska egenskaper,
4. en plan för avslutning och efterbehandling, och
5. en redovisning av hur verksamhetsutövaren avser att säkerställa att de skyldigheter som följer av denna förordning eller de föreskrifter som meddelats med stöd av förordningen kommer att uppfyllas.

Kontroll innan deponering påbörjas

37 § En verksamhetsutövare skall se till att deponering inte påbörjas innan tillsynsmyndigheten har kontrollerat att deponin uppfyller villkoren i tillståndet.

Deponier som finns eller som omfattas av tillstånd den 16 juli 2001

38 § En verksamhetsutövare skall senast den 1 juli 2002 till tillsynsmyndigheten ge in en plan för anpassning eller avslutning av deponin, om deponin omfattas av gällande tillstånd den 16 juli 2001 eller inte har avslutats före den 16 juli 2001.

Av anpassningsplanen skall framgå vilka åtgärder som behöver vidtas för att så snart som möjligt och senast vid utgången av år 2008 följa bestämmelserna i 7, 8, 11, 14–17 och 19–37 §§ och i föreskrifter som meddelats med stöd av förordningen.

Av avslutningsplanen skall framgå vilka åtgärder som behöver vidtas för att så snart som möjligt avsluta deponin i enlighet med bestämmelserna i denna förordning och en tidsplan för avslutningen.

39 § I fråga om deponier för farligt avfall skall bestämmelserna i 7, 8, 16 och 17 §§ följas fr.o.m. den 1 juli 2002 och bestämmelserna i 14 § följas fr.o.m. den 1 juli 2004. Vid utformningen av anpassningsplaner och avslutningsplaner skall hänsyn tas till detta.

40 § Om tillsynsmyndigheten bedömer att de åtgärder som anges i anpassningsplanen eller avslutningsplanen är tillräckliga för att följa bestämmelserna i denna förordning och i föreskrifter som meddelats med stöd av förordningen, skall myndigheten godkänna planen. Vad som sägs i 31 § andra stycket om tillståndsmyndighet, skall här i stället avse tillsynsmyndigheten.

Om tillsynsmyndigheten bedömer att en åtgärd enligt planen kräver tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken och förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, skall myndigheten ange detta i sitt beslut. Om åtgärderna inte bedöms vara tillståndspliktiga, skall tillsynsmyndigheten i sitt beslut ange när åtgärderna skall vara genomförda.

41 § Om tillsynsmyndigheten godkänner anpassningsplanen enligt 40 §, skall verksamheten uppfylla de krav som följer av 7, 8, 11, 14–17 och 19–37 §§ senast vid utgången av år 2008 eller vid den tidigare tidpunkt som tillsynsmyndigheten eller tillståndsmyndigheten bestämt.

42 § Om någon plan för anpassning eller avslutning inte ges in eller inte kan godkännas, skall deponin avslutas så snart som möjligt.

Tillsyn och ansvar

43 § Bestämmelser om tillsyn finns i 26 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken.

Bestämmelser om straff finns i 29 kap. miljöbalken.

Avgifter

44 § Bestämmelser om avgifter finns i 27 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Överklagande

45 § Bestämmelser om överklagande finns i 19 kap. 1 § och 23 kap. 1 § miljöbalken.

Naturvårdsverket får överklaga länsstyrelsens beslut om dispens enligt 13 §.

1. Denna förordning träder i kraft, i fråga om 9 § den 1 januari 2002, i fråga om 10 § den 1 januari 2005, och i övrigt den 16 juli 2001.

2. Förordningen skall inte tillämpas på deponier där verksamhetsutövaren före den 16 juli 2001 har slutat lägga avfall på deponin och har vidtagit de åtgärder som i övrigt krävts för att avsluta den.

På regeringens vägnar

KJELL LARSSON

Kathrin Flossing
(Miljödepartementet)

